

'Salzburg', tugeva lõhnaga kobaröeline põõsasroos. Algul karminpunased õied muutuvad hiljem roosaks. Väga vastupidav. Eriti dekoratiivne massistutuse puhul. Kõrgus 80–100 cm.

Õitesse uppunud väänroos 'Dortmund'. Säravpunastel lihtõitel on tore valge südamik ja kuld kollased tolmu- kad. Võib ronida kuni 2,5 meetri kõrguse ni. Korduvõitseja.

Kaks kuulsust põõsasrooside seas: ees 'Tchaikovski', taga 'Mozart'. 'Mozarti' suurtes kobarates võib olla kuni 50 õit, õitseb juulist oktoobrini. Kõrgus 80–100 cm.

Kuidas leida ÕIGE ROOS?

Oma aeda uusi roose otsides tasub mõelda ka sellele, et sort sobiks teie iseloomu ja elustiiliga.

Saabumas on rooside õitsemise tipp- hetked. Kui teil on kavas oma aeda uusi roose istutada, siis on õige aeg minna jalutama roosiaedadesse ja külastada roosipäevi, et oma silmaga näha neid kaunitare õitsemas. Nii saate kõige paremini hinnata õite värvitooni ja aroomi ning lõpuks ka aednikult üle küsida, kas väljavalitu teie aia oludesse ja teie elustiiliga ikka sobib.

Kuidas roose aeda valida, selleks annab nõu Tartu Puukooli roosiaia aednik Janika Sammasto.

■ **Kui olen väga hõivatud ja soovin võimalikult vähesel vaevaga aeda head roosilõhna, siis milliseid sorte oma roosikollektsioonist soovitate?**

Sel juhul soovitatakse kurdlehi- se sorte ehk pargiroose, neil on väga hea külmakindlus, haiguste vastupi- dav tugev lehestik ja nad õitsevad vara- suvest sügiseni. Sügisel moodustuvad põõsastele suured dekoratiivsed kibu- vitsamarjad ehk tõrsikud.

Tugevamakasvulistest sortidest sobiks teile punakasvioletsete tädisõite- tega 'Hansa', suurte sügavroosade ko- hevalt täidetud õitega 'Pierette' ja õrn- roosa 'Martin Frobisher'. Kõiki neid saab lõikamisega kujundada madala- mateks tihedateks põõsasteks.

Madalamakasvulistest kurdlehi- se roosi sortidest on violetjaspunaste, väga meeldivalt lõhnava õitega 'Moje Hammarberg'. Sordi 'Schneezweg' lu- mivalged õied hakkavad silma ka hä- maras, lisaks on tal säravpunased tõr- sikud. 'Schneekoppe' õrnilla varjundi- ga valged õied lõhnavad hästi.

Põnev uus sort on tumevioletjaspu- naste õitega 'Rotes Phänomen' ja roo- sakaspunane 'Short Track', mis on ma- dalakasvuline ja hea pinnakatja.

■ **Kui tahan minna kindla peale ning kasvatada Eestis tuntud ja proovitud vastupidavaid sorte, mida valida?**

Hea peenraroos on suurte heleroo- sade õisikutega 'Bonica', mis õitseb hi-

lissügiseni. Hea talvekindlusega on tu- meroosa Eesti sort 'Koit', kollane 'Clä- re Grammerstorf' ja säravpunane 'Nina Weibull'. 'Europeana' on suurte samet- punaste õisikutega, valge õrnalt lõhnav 'Schneewittchen' õitseb kaua.

Kui armastate hästi suuri täide- tud õisi, valige mõni avamaal vastupi- dav teehübriidroos: tumepunane 'Bur- gund' on hea talvekindlusega lõhna- roos, helepunane 'Freude' on haigus- kindel, 'Gloria Dei' lõhnavatel õitel on õrnkollast ja roosat, 'Landora' on pu- haskollane.

Väänroosidest on kõige tuntum tänu oma väga heale vastupidavusele säravpunane 'Flammentanz', kes õitseb rikkalikult terve kuu.

■ **Aga kui ma tahan proovida meil vähetuntud, kuid mujal populaar- seid peenraroose?**

Siis võib teile sobida näiteks särav- punane 'Insel Mainau', suurte oranž- kollaste lõhnava õitega 'Goldelse', aprikooskollaste lõhnava õitega uus- antiikroos 'Barock', kreemvalge uus- antiikroos 'Sebastian Kneipp' või bor- doopunane 'Lübecker Rotspon', mis so- bib ka lõikeroosiks.

Uuemad on tumepunaste lopsa- kate õitega põõsasroos 'Roter Kor- sar' (2004), õrnalt lõhnav kreemvalge peenraroos 'Kosmos' (2006), sidrun- kollane lõhnaroom 'China Girl' (2006), purpurvioletsete õitega 'Rhapsody in Blue' (2002).

Uuemad väänroosid on tumepuna- ne õrnalt lõhnav 'Amadeus' (2003), aprikoosiroosa lõhnav 'Aloha' (2003) ja kuld kollane lõhnav 'Golden Gate' (2005).

UUDIS

Roosipäevalt leiab lemmiku

■ Tartu Puukooli roosiaia igasuvine roosipäev toimub reedel, 8. juulil. Rosaariumi perenaaiselt Janika Sammastolt saab küsida rooside kohta kõike. Traditsiooniliselt on avatud roosikohvik, mängib muusika ja on oodata üllatusi.